

# IJkkantoren in Nederland

## Periode: 1870–1988

In 1870 werd het aantal ijkkantoren drastisch verkleind en teruggebracht tot 19 stuks. De persoonlijke merken werden vervangen door een 'kantoormerk' met een getal tussen 1 en 19, in een speciale omlijsting. Bijvoorbeeld:



Dit merk werd eenmalig afgeslagen, dus bij de ijk en niet meer bij de herijk. In de loop der tijd werden bijna alle ijkkantoren gesloten, alleen Dordrecht is nog over.

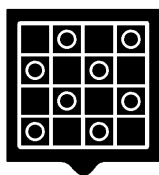
Ijkkantoor	Periode	Kantoormerk t/m 1988
Alkmaar	1879–1909	10
Amsterdam	1870–1993	9
Arnhem	1870–1976	3
Assen	1870–1918	18
Breda	1870–1898	2
Dordrecht	1870–	8
's-Gravenhage	1870–1975	5
Groningen	1870–1940	17
	1941–1957	11
	1958–1975	10
Haarlem	1870–1879	10 (verhuisd naar Alkmaar)
's-Hertogenbosch	1870–1968	1
	1969–1992	2
Hoofddirectie	1969–	1
Hoorn	1870–1895	11
Leeuwarden	1870–1940	15
	1941–1958	10
Leiden	1870–1924	7
Maastricht	1870–1940	19
	1941–1958	2
Middelburg	1870–1958	12
Nijmegen	1870–1898	4
Rotterdam	1870–?	6 (opgegeven tussen 1986 en 1993)
Utrecht	1870–1940	14
	1941–1972	7
Zierikzee	1870–1875	13
Zwolle	1870–1940	16
	1941–1992	4

## Periode: 1989–

In 1989 werden de kantoormerken vervangen door een ruitjespatroon met 16 vakjes, de 'baksteen' genoemd, naar de bedenker van dit merk, de heer Baksteen. Dit zegelmerk wordt gebruikt door ijkbevoegden in Nederland, dus niet alleen meer door het ijkwezen. De 'baksteen' is te vinden in zowel het goedkeuringsmerk als afkeuringsmerk. Elke kolom bevat vier vakjes, van boven naar beneden aangeduid met 1 - 2 - 3 - 4. Als er een tweede stip in een kolom staat, wordt er nog een cijfer 1 bij opgeteld. Er staan nooit twee stippen naast elkaar (horizontaal of vertikaal).

Voorbeelden voor NMI Certin, de opvolger van het 'ijkwezen' in Nederland, met het hoogst mogelijke nummer, namelijk 7575:

Goedkeuringsmerk:



Afkeuringsmerk:

